

MONOR ÉS VIDÉKE TAKARÉKSZÖVETKEZET LÉNYEGES INFORMÁCIÓINAK NYILVÁNOSSÁGRA HOZATALA 2011. DECEMBER 31.

I. A nyilvánosságra hozatal célja

A Monor és Vidéke Takarékszövetkezet (továbbiakban: Takarékszövetkezet) a hitelintézetek nyilvánosságra hozatali követelményének teljesítéséről szóló 234/2007. (IX.4.) Kormányrendeletben, valamint a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. Törvény 137/A. §-ban megfogalmazottak értelmében a lényeges információkat – a védett és a bizalmas információ kivételével – hozza nyilvánosságra.

Lényeges információ olyan információ, amelynek elhagyása, vagy téves közlése megváltoztathatja, vagy befolyásolhatja az adott információt felhasználó személy gazdasági döntését, vagy értékítéletét.

Védett információ olyan információ, amelynek nyilvánosságra hozatala a hitelintézet versenypozícióját ronthatja, vagy amelynek a versenytársak tudomására jutása a hitelintézet termékei, vagy rendszerei fejlesztésére fordított befektetéseinek az értékét csökkentheti.

Bizalmas információ olyan információ, amelynek tekintetében a hitelintézetet titoktartási kötelezettség terheli ügyfele, vagy harmadik személy felé.

II. Nyilvánosságra hozandó információk

1. Kockázatkezelési elvek, módszerek

A Takarékszövetkezetnek a prudens működés érdekében, a kockázatok alacsony szinten tartására törekedve kialakította kockázatvállalási elveit és módszereit.

A kockázatok kezelésére szolgáló folyamatok

A Takarékszövetkezet a tőkemegfelelés megfelelőségére belső értékelési folyamattal rendelkezik.

A tőkemegfelelés belső értékelési folyamat kiterjed a Takarékszövetkezet minden lényeges kockázatára, a kockázatok mérésére, kezelésére, figyelésére és jelentésére, valamint a kockázatok fedezéséhez szükséges tőke meghatározására, folyamatos meglétének az ellenőrzésére és a tőkemegfelelés jelentésére, az 1. pillér alatti minimális tőkekövetelmény és a belső tőkeszükséglet összehasonlítására.

A belső tőkemegfelelés értékelés folyamata kiterjed arra, hogy Takarékszövetkezet

- az összes lényeges kockázatot megfelelően azonosítsa, mérje, összesítse és figyelje (monitorozza);
- meghatározza a kockázatok fedezéséhez szükséges belső tőke nagyságát, és folyamatosan biztosítsa, hogy a lényeges kockázatok fedezéséhez megfelelő, a belső szabályok szerint meghatározott tőkefedezet álljon rendelkezésre;
- hatékony kockázatkezelési rendszert működtessen, és azt folyamatosan fejlessze.

A Takarékszövetkezet belső tőkeértékelési folyamata az alábbi elemekből áll:

1. Kockázati stratégia meghatározása;
2. Lényeges kockázatok meghatározása, a kockázatok mérése, kezelése, figyelése, a kapcsolódó tőkeszükséglet meghatározása és az ezekkel kapcsolatos jelentések;
3. Tőketervezés - a minimális szabályozási tőkekövetelmény meghatározása, a lényeges kockázatok belső tőkeszükségletének összegzése és összehasonlítása a minimális tőkekövetelménnyel, a tőkepuffer mértékének a meghatározása és összehasonlítása a takarékszövetkezet rendelkezésére álló tőkével.

A Takarékszövetkezet a lényegesség megítélésénél az alábbiakban felsorolt kockázatokat vizsgálja:

- **Hitelezési kockázat** – általánosságban annak a kockázata, hogy a hitelintézetnek egy szerződéses partnere felé kitétsége áll fenn, és a hitelintézetet veszteség éri a szerződéses partner nem szerződés szerinti teljesítése miatt;
- **Ügyfélkockázat** – a hitelezési kockázat legfőbb formája, annak a kockázata, hogy a hitelintézetet veszteség éri, mert vállalkozói, lakossági vagy egyéb ügyfelei a hitelintézet kockázatvállalását jelentő szerződéses fizetési kötelezettségeiket nem szerződésszerűen teljesítik;
- **Koncentrációs kockázat** – az azonos jellemzőkkel bíró ügyfelekkel szemben felmerülő, különböző szerződéses kapcsolatokról fakadó kockázatok együtteséből ered;
- **Országkockázat** - olyan veszteség felmerülésének veszélyét jelenti, melyet az országban bekövetkező valamilyen, az adott ország (kormányzat) által kontrollálható a hitelező/befektető által nem kontrollálható esemény generál (gazdasági, politikai stb.);
- **Reziduális (biztosítékok elfogadásából származó) kockázat** – annak a kockázata, hogy a hitelintézet által alkalmazott, elismert hitelkockázat mérséklési technikák a vártnál kevésbé bizonyulnak hatékonynak;
- **Devizaárfolyam kockázat** – annak a kockázata, hogy a különböző devizákban lévő nyitott pozíciókból a hitelintézetet veszteség éri a devizaárfolyamok változása miatt;
- **Kereskedési könyvi pozíciós kockázatok** – a kereskedési könyvben nyilvántartott pozíciókkal kapcsolatosan annak a kockázata, hogy az intézményt veszteség éri a piaci kamatlábak vagy a részvényárfolyamok változása kapcsán;
- **Nem-kereskedési könyvi kamatláb kockázat** - azon jelenlegi, illetve jövőbeni kockázatokat jelenti, amelyek az intézmény jövedelmezőségére, tőkehelyzetére a piaci kamatlábak kedvezőtlen változása esetén hatnak;
- **Működési kockázat** – a nem megfelelő belső folyamatok és rendszerek, külső események vagy a személyek nem megfelelő feladatellátása miatt felmerülő, illetőleg jogszabály, szerződés vagy belső szabályzatban rögzített eljárás megsértése vagy nem teljesítése miatt keletkező, a hitelintézet eredményét és szavatoló tőkéjét érintő veszteség kockázata;
- **Likviditási kockázat** - annak kockázata, hogy az intézmény nem képes kötelezettségeit időben teljesíteni, amikor a fizetés esedékessé válik;
- **Irányítási kockázat** – az irányítási kockázat a felelős belső irányítás megvalósulásának kockázatát jelenti;
- **Stratégiai kockázat** - a tőkét vagy a jövedelmezőséget érintő olyan kockázat, amely az üzleti környezet változásából vagy helytelen üzleti döntésekből, vagy az üzleti környezet változásának figyelmen kívül hagyásából származik.
- **Reputációs kockázat** - a tőkét vagy a jövedelmezőséget közvetve érintő olyan kockázat, amely a pénzügyi intézményről kialakult kedvezőtlen fogyasztói, üzletpartneri, részvényesi, befektetői vagy hatósági véleményből származik, és az intézmény külső megítélésének a kívánatos szinttől való elmaradásában nyilvánul meg;
- **Külső tényezők kockázata:** a külső tényezők kockázata magában foglalja a gazdasági környezetből fakadó kockázatot és a szabályozói környezetből adódó kockázatot.

A kockázati stratégia

A Monor és Vidéke Takarékszövetkezet rendelkezik kockázati stratégiával. A kockázati stratégia a belső tőkeellátottság biztosítására irányul, az üzleti stratégiával összhangban bemutatja a Takarékszövetkezet kockázatokkal kapcsolatos általános irányvonalát. A PSZÁF-nak a tőkemegfelelés belső értékelési folyamatára vonatkozó útmutatója szerint a kockázati stratégia tartalmazza a Takarékszövetkezet kockázatokhoz és kockázatkezeléshez való viszonyát, és az alábbi témakörökre terjedhet ki:

- Kockázatvállalási politika
- Kockázati étvágy, kockázatvállalási hajlandóság
- Kockázati szerkezet
- Kockázatkezelés szervezete

A Nykr. 6. § (1) bekezdése a) pontja szerint a Takarékszövetkezetnek nyilvánosságra kell hoznia a belső tőkemegfelelés értékelési folyamatára vonatkozó elveit és stratégiáját, miszerint a kockázatkezelési stratégia nyilvános dokumentum.

A kockázati stratégiát a Kockázati Kontroll Igazgató készíti el, és az Igazgatóság hagyja jóvá. A kockázati stratégiában foglaltak évente egyszer felülvizsgálatra kerülnek.

Kockázatvállalási politika

A **kockázatvállalási politika összefoglalja** a Takarékszövetkezet vezetése által elfogadott kockázatvállalási és kockázatkezelési elveket, és tartalmazza mindazokat a szabályokat, kockázatkezelési célokat, amelyek egységes alkalmazását a vezetés az egész Takarékszövetkezetben belül elvárja.

A kockázatvállalási politika egyrészt magában foglalja az integrációs szinten elfogadott kockázatkezelési alapelveket, másrészt tartalmazza a vezetés által meghirdetett specifikus elveket és célokat. A kockázatvállalási politika az egyes releváns kockázatokra vonatkozóan külön-külön is tartalmaz alapelveket.

1.1.1. Kockázatkezelési alapelvek

1. A Takarékszövetkezet mindenkor úgy alakítja kockázatvállalását, kockázatkezelési és a belső tőkemegfelelés értékelési folyamatát, hogy az ne veszélyeztesse a Takarékszövetkezet biztonságos működését és a Felügyelet ne korlátozhassa tevékenységét. A Takarékszövetkezet által meghatározott belső tőkeshükségletnek mindig megfelelő tőketöbbletet kell biztosítania a szabályozás által meghatározott minimális tőkekövetelmény felett (*Biztonságos működés elve*).
2. A Takarékszövetkezet úgy alakítja ki kockázatkezelési folyamatait, hogy elkerülje az érdekkonfliktusokat és az összeférhetlenségi helyzeteket. A kockázatkezelési módszerekért, a kockázatok mértékének behatárolásáért, figyeléséért és jelentéséért felelős személyek nem végezhetnek olyan tevékenységet, amelyek az érintett kockázatok hordozó üzleti tevékenységgel vagy azt támogató tevékenységekkel összefüggnek. (*Összeférhetlenség elve*)
3. A Takarékszövetkezet a kockázatkezelési módszereinek és folyamatainak kialakításánál alkalmazza az intézményvédelmi rendszer központi szervei által rendelkezésére bocsátott szabályzatokat, együttműködik az intézményvédelmi rendszerrel a kockázatkezelési módszerek fejlesztésében, a kockázatok alakulásának figyelésében és a minimális tőkekövetelmény mértékének, valamint a belső tőkeshükséglet nagysága meghatározásának kialakításában, a belső tőkeshükséglet megfelelőségének ellenőrzésében (*Együttműködés elve*)

4. A Takarékszövetkezet az integráció által kidolgozott sztenderd szabályozásnál szigorúbb belső előírásokat alkalmazhat, de ezeket – a Felügyelet és más külső személyek számára – transzparens módon kell beilleszteni a jelen szabályzatába. Ha a Takarékszövetkezet az integráció által kidolgozott sztenderd szabályozásnál megengedőbb belső előírásokat kíván alkalmazni, azt megfelelően alá kell tudni támasztania, és a Felügyelet, az OTIVA és más külső személyek számára meg kell tudni indokolnia, és transzparens, kiemelt, jól észrevehető módon kell beilleszteni a jelen szabályzatába.
5. A Takarékszövetkezet kockázatokat a belső szabályokban meghatározott keretek között és mértékig vállal.
6. A Takarékszövetkezet minden lényeges kockázatát azonosítja, méri, figyeli és jelentést készít róluk. A számszerűsíthető kockázatokat limitekkel és a szükséges belső kontrollokkal kezeli, a nem-számszerűsíthető kockázatoknál kontrollokat alkalmaz és a kockázatok alakulásáról rendszeres jelentést készít. *(Lényeges kockázatok kezelésének elve)*
7. A kockázatok behatárolása érdekében a Takarékszövetkezet által meghatározott limitek betartása minden érintett számára kötelező.
8. A kockázatkezelési módszereknek és kontrolloknak, és a kockázatkezelés költségeinek arányban kell állni a kockázat mértékével, bonyolultságával. *(Költség-haszon elve)*
9. A Takarékszövetkezet a kockázatvállalással kapcsolatos döntési hatásköreit és kockázati limiteit úgy alakítja ki, hogy az megfeleljen legalább a hasonló méretű és hasonló üzleti tevékenységet végző takarékszövetkezeteknek/bankoknak és az OTIVA erre vonatkozó ajánlásának. *(Hasonlóakhoz történő viszonyítás elve vagy hasonlóakkal történő összemérés elve)*
10. A Takarékszövetkezet a kockázatvállalását olyan üzleti tevékenységekre összpontosítja, amelyeknél kellő szaktudással és technikai feltételekkel rendelkezik a kockázat megítélésére, mérésére és nyomon követésére.
11. A Takarékszövetkezet az új termékek, szolgáltatások bevezetése előtt minden lényeges kockázati típus vonatkozásában felméri a termék kockázatait, meghatározza a kockázatkezelés módszereit, ideértve a monitoring tevékenységet.
12. A Takarékszövetkezet minden lényeges kockázat esetében gondoskodik az alábbi fő funkciók ellátásáról:
 - a. Kockázati kitettségek és a kitettségeket mérséklő tételek azonosítása, számbavétele, nyilvántartása
 - b. Kockázatok mérési módszereinek meghatározása, kockázatok számszerűsítése
 - c. Kockázatok kezelése, ideértve a kockázatvállalásra vonatkozó döntéseket, a kockázatvállalás mértékének a korlátozását, a kockázatok csökkentését
 - d. Kockázatok alakulásának figyelése
 - e. Kockázatokra vonatkozó belső és külső jelentések
13. A Takarékszövetkezet nem folytat számára jogszabály által tiltott tevékenységet, nem vállal kockázatot jogszabályok által tiltott vagy jogszabályba ütköző tevékenységekkel, illetve olyan személyekkel kapcsolatban, akiknek rosszhiszemű magatartása a Takarékszövetkezet vagy más az integrációban résztvevő tag számára veszteséget okozott. *(Tiltott tevékenységek elve)*
14. A Takarékszövetkezet nem vállal olyan kockázatot, amelynek révén várható, hogy a tőke megfelelési mutató a kockázati étvágnál meghatározott minimális szint alá csökken.

1.1.2. Kockázatkezelési célok

Általános kockázatkezelési célok

1. A Takarékszövetkezet, mint kisintézmény a belső tőke megfelelés értékelési folyamatában a tőkeszükségletet a legegyszerűbb módszerekkel határozza meg.

2. Kockázatkezelési és kockázati kontroll folyamatait, rendszereit a Takarékszövetkezet olyan irányban törekszik fejleszteni, hogy azok felépítése, alapelvei ne ütközzenek a fejlettebb módszerekkel szemben támasztott szabályozási követelményeknek.
3. A Takarékszövetkezet elsősorban olyan kockázatokat vállal, amelyeknél helyismerete, az ügyfélhez való közelsége és/vagy a sztenderdizált termékínálat előnyt jelentenek a kockázatok megítélésénél.
4. A Takarékszövetkezet lényeges kockázatainak alakulását folyamatosan figyeli, folyamatosan gyűjti és elemzi az egyes kockázati típusok mértékének jelzésére vonatkozó adatokat, és a limittel kezelt kockázatok esetében 90%-os limitterhelésnél jelzést küld a Vezetői Testületnek, üzleti területeknek annak érdekében, hogy biztosítsák a limitek betartását.
5. A Takarékszövetkezet a lényeges kockázatainak vonatkozóan negyedévente jelentést készít az Igazgatóság és a Felügyelő Bizottság számára.
6. A Takarékszövetkezet az Igazgatóságnak és a Felügyelő Bizottságnak szóló kockázati jelentéseit úgy alakítja ki, hogy azok tartalmazzák a PSZAF-nak, illetve az OTIVÁ-nak küldött kockázati jelentések fő adatait, tükrözzék a felügyeleti, illetve OTIVA adatszolgáltatás struktúráját.
7. A szervezet kockázat-tudatosságának erősítése
8. A Takarékszövetkezet törekszik a kockázati árazás kialakítására és alkalmazására
9. A Takarékszövetkezet törekszik a hozam-vezérelt kockázati politika működtetésére.

Kockázati étvágy, kockázatvállalási hajlandóság

A Takarékszövetkezet kockázati étvágya, kockázatvállalási hajlandósága azt mutatja, hogy milyen kockázatoknak, milyen mértékben kívánja magát kitenni, mely kockázatokat tart elfogadhatónak és melyeket nem, és milyen módon ellenőrzi és jelenti a kockázatokat

A kockázati étvágyát a Takarékszövetkezet három évre, a kockázati stratégia időhorizontjára határozza meg, és rendszeresen, évente felülvizsgálja. A kockázati étvágyat a Takarékszövetkezet Igazgatósága állapítja meg, figyelembe véve a Takarékszövetkezet célkitűzéseit.

A Takarékszövetkezet kockázati étvágyát, kockázatvállalási hajlandóságát a Takarékszövetkezet számára lényeges kockázatokat illetően az alábbi táblázat mutatja

Kockázat típusa	Kockázati étvágy, kockázatvállalási hajlandóság mértéke	Indoklás
Hitelezési kockázat – ügyfélkockázat	Közepes	Több kockázat vállalása a pénzügyi céloknak megfelelő jövedelmezőség mellett. A Takarékszövetkezet az új kockázatvállalásai esetében a lakossági ügyfelek arányát szeretné növelni. A hitelezési kockázatot mérsékelni szándékozza a takarékszövetkezet azzal, hogy a lakóingatlan fedezett kitétségét növelni tervezi.
Hitelezési kockázat – partnerkockázat	Alacsony	Partnerkockázatot hordozó ügyletek alapvetően az

		MTB-vel, az integráció központi bankjával
Hitelezési kockázat – elszámolási kockázat	Alacsony	A Takarékszövetkezet elszámolásait az MTB-n keresztül bonyolítja.
Hitelezési kockázat – koncentrációs kockázatok	Nagy	A Takarékszövetkezet méretei, ügyfélköre miatt az egy ügyféllel / ügyfél-csoporttal szembeni kitétségekre a jogszabályi limitekhez közeli értéket alkalmaz.
Devizaárfolyam kockázat	Alacsony	Fedezett devizapozíciók vállalása, minimális mértékű nyitott pozíciók
Kereskedési könyvön kívüli kamatkockázat	Mérsékelt	Betétgyűjtés és hitelek kihelyezése alapvetően mozgó kamatozás mellett, fix kamatozású eszközök főként a likviditási céllal tartott értékpapírok között
Működési kockázat	Alacsony	Zéró kockázattűrés a megfelelési kockázatokra. Alacsony kockázattűrés
Likviditási kockázat	Mérsékelt	A Takarékszövetkezet hosszúlejáratú kihelyezéseinek a növelését tervezi, a növekvő lejáratú transzformációból adódó kockázatot az integrációhoz tartozás mérsékeli.
Stratégia kockázat	Mérsékelt	Évente meghatározott tartalékok

1.2.1. Kockázati szerkezet

A Takarékszövetkezet kockázati szerkezetét kockázati típusonként és – a hitelezési kockázati kitétségek esetében – kitétségi osztályonként kell bemutatni. A kockázati szerkezetben kerül bemutatásra az, hogy a korábbi állapotokhoz képest milyen változások figyelhetők meg a kockázati profilban, és ezt hogyan kezeli a Takarékszövetkezet, belsőleg azonosíthatók-e újabb kockázattípusok, s szükséges-e utánuk pótlólagos tőke képzése.

A kockázati szerkezet tervezett változása az üzleti szerkezetre és az üzleti stratégiára épül, ennek révén kerül összhangba az üzleti stratégia és a kockázati stratégia.

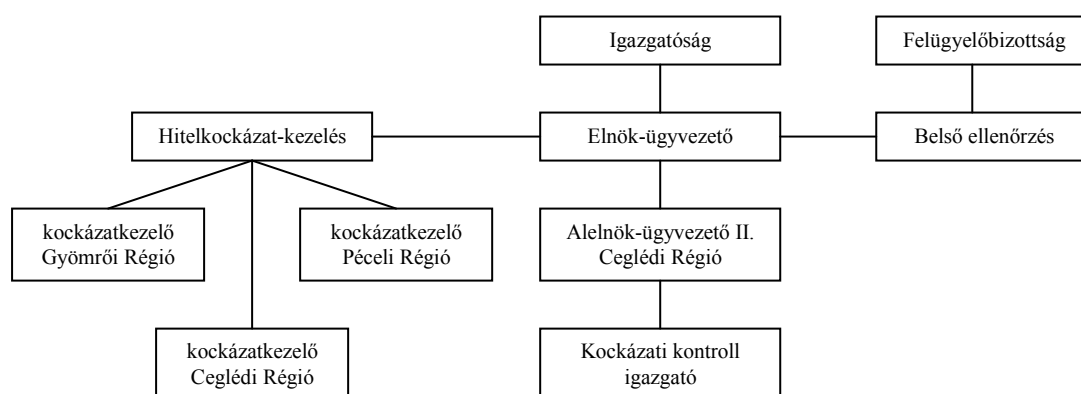
A kockázati szerkezetet az egyes kockázati típusok vonatkozásában a szabályozási minimális tőkekövetelmény nagyságával jellemezzük, tekintettel arra, hogy a tervszámok arra alapulnak, hogy a szavatoló tőke követelmény meghatározásához és a belső tőkeszükséglet számításához is Magyarország külső minősítése a szabályzat készítésének idején a Hkr. 4. §-a szerint 3. hitelminősítési besorolásnak felel meg, és emiatt a két számítás között nincs lényegi különbség. Magyarország külső minősítését a Tagintézménynek folyamatosan figyelemmel kell kísérnie.

1.2.2 Kockázatkezelési szervezet bemutatása

A Takarékszövetkezet kockázatkezelési rendszerét úgy alakítja ki, hogy biztosítsa a kockázatkezelési elvek és célkitűzések megvalósítását.

A Takarékszövetkezet a kockázatkezelési folyamatban megkülönbözteti a kockázatok azonosítását, mérését, kezelését, figyelemmel kísérését (monitorálását) és a kockázatok jelentését. A Takarékszövetkezet kockázatkezelési szervezete biztosítja minden lényeges kockázat kezelését.

A főbb kockázati funkciók szervezeti felépítését, a következő ábra szemlélteti.

A Takarékszövetkezet a szervezeti felépítését úgy alakítja ki, hogy a kontrollfunkciók függetlensége a legfelső szintig biztosított legyen. A Takarékszövetkezetben a kockázati kontroll funkciók két fő letéteményese az Igazgatóság és a Felügyelőbizottság.

Az Igazgatóság kockázatokkal kapcsolatos felelősségi köre kiterjed a következőkre:

- jóváhagyja a kockázati stratégiát, és szükség szerint, de legalább évi egyszeri alkalommal felülvizsgálja,
- jóváhagyja a tőke megfelelés belső értékelési folyamatára vonatkozó szabályzatokat,
- jóváhagyja a kockázatvállalási, ügyfél- és partnerminősítési, fedezetértékelési, monitoring, befektetési, eszközminősítés, értékvesztéssel és céltartalékképzéssel szembeni, szervezeti és működési szabályzatokat,
- jóváhagyja az egyes működési kockázatok operatív kezelésére, a kockázatok közé beleértve a pénzmosást, az informatikai biztonságot, a pénz- és értékkezelést, az épületek és személyek fizikai biztonságát, az ügynökök foglalkoztatását, a kiszervezett tevékenységeket, vonatkozó szabályzatokat,
- negyedévente megtárgyalja a kockázati jelentést, melynek keretében meggyőződik a kockázatkezelési, kockázati kontroll, irányítási rendszerek eredményes működéséről, illetve - szükség szerint - kezdeményezi a hatáskörébe tartozó intézkedések megtételét,
- évente egyszer értékeli a kontrollfunkciók által feltárt kockázatokat és/vagy azok működését,

A Felügyelőbizottság feladatai a kockázatkezeléssel kapcsolatban:

- a kockázatkezelési, kockázati kontroll és belső irányítási rendszerek kontrollja,

- negyedévente megtárgyalni a kockázati jelentést, melynek keretében meggyőződik a kockázatkezelési, kockázati kontroll, irányítási rendszerek eredményes működéséről, illetve - szükség szerint - javaslatot tenni a Felügyelőbizottság által szükségesnek tartott intézkedések megtételére,
- a kontroll funkciók által feltárt kockázatok és/vagy azok működésének évi egyszeri értékelése.

Kockázatkezelési feladatkörök:

- az üzleti döntés előtti kockázati véleményezés a hitelkockázat-kezelés és a Kockázati Kontroll Igazgató feladata,
- kockázatkezelés módszertanának kialakítása és folyamatos karbantartása, beleértve a tőkemegfelelést és belső tőkeértékelést a Kockázati Kontroll Igazgató feladata,
- a kockázatok kontrollja, monitoringja a Kockázati Kontroll Igazgató feladata.

A Takarékszövetkezetnél a kockázati típusokra vonatkozó információk összefogásáért és a tőketervezésért Kockázati Kontroll Igazgató a felelős.

A Takarékszövetkezet együttműködik az OTIVÁ-val az alábbi területeken:

- Módszerek fejlesztése, módszertani kérdések
- Elemzések, dokumentumok tartalmi elemeinek kialakítása
- Belső, valamint az OTIVÁ-nak szóló jelentések tartalmi és formai követelményeinek kialakítása
- Adatgyűjtés, adatszolgáltatás, adatminőség ellenőrzés
- Belső szabályzatokkal kapcsolatos sztenderdek kialakítása

Kockázatmérési és jelentési rendszerek alkalmazási körére

1.3.1. Lényeges kockázatok és a kapcsolódó tőkeszükséglet meghatározása

A Takarékszövetkezet lényegesnek minősít minden olyan kockázati típust, amelyre az alábbi feltételek valamelyike teljesül:

- a szabályozás szerint a Takarékszövetkezetnek a kockázat fedezetére a minimális tőkekövetelmény számításánál szavatoló tőkével kell rendelkeznie;
- amelyből származó potenciális veszteség mértéke – Takarékszövetkezet vezetésének szubjektív értékelése szerint - egy év alatt meghaladhatja a szavatoló tőke 10%-át,
- a PSZÁF a kisintézmények szempontjából általában lényegesnek tartja,
- a PSZÁF által készített SREP módszertani útmutató 1. számú mellékletében felsorolt különösen kockázatosnak tekintett portfóliók és termékek:

A lényegesség szempontjából a Takarékszövetkezet az alábbi kockázati típusokat minősíti lényeges (1), nem-lényeges (2), nincs, nem-jellemző (3) fokozatok közül valamelyikkel.

Kockázat típusa	Minősítés	Lényegességet előidéző ok	Indoklás
Koncentrációs kockázatok	1	c.)	a PSZÁF a kisintézmények szempontjából általában lényegesnek tartja
Irányítási/kontroll kockázat	1	c.)	a PSZÁF a kisintézmények szempontjából általában lényegesnek tartja
Hitelezési kockázat	1	c.)	a PSZÁF a kisintézmények szempontjából általában lényegesnek tartja

Kereskedési könyvön kívüli kamatkockázat	1	c.)	a PSZÁF a kisintézmények szempontjából általában lényegesnek tartja
Likviditási kockázat	1	c.)	a PSZÁF a kisintézmények szempontjából általában lényegesnek tartja
Működési kockázat	1	c.)	a PSZÁF a kisintézmények szempontjából általában lényegesnek tartja
Stratégiai kockázat	1	c.)	a PSZÁF a kisintézmények szempontjából általában lényegesnek tartja
Külső tényezők kockázata	1	c.)	a PSZÁF a kisintézmények szempontjából általában lényegesnek tartja
Egyéb kockázatok: A SREP útmutató 1. számú mellékletében felsorolt PSZÁF által kockázatosnak tartott portfólió elemekből a Takarékszövetkezet az alábbi eszköztételekkel rendelkezik: - Pénzügyi vállalkozási tevékenységet finanszírozó hitel, - Faktoring, - Work out cégben való befektetés	1	d.)	a PSZÁF által készített SREP módszertani útmutató 1. számú mellékletében felsorolt különösen kockázatosnak tekintett portfóliók és termékek

A Takarékszövetkezet a lényegesnek minősített kockázatait az alábbiak szerint csoportosítja:

- az 1. pillér alatti kockázatok, amelyekre a szabályozás meghatározza a minimális tőkekövetelmény számításának lehetséges módjait;
- az 1. pillér alatt nem kezelt kockázatok, amelyek számszerűsíthetők, illetve mutatószámokkal mérhetők, ezért limitekkel kezelhetők. Ide tartoznak a koncentrációs kockázatok, a kereskedési könyvön kívüli kamatkockázatok, és a likviditási kockázat;
- az 1. pillér alatt nem kezelt kockázatok, amelyek nem-számszerűsíthetők, csak minőségi ismérvekkel becsülhetők, ezért limitekkel nem, hanem csak egyéb kontrollokkal ellenőrizhetők
- a Felügyelet által kiadott, jelenleg a SREP módszertani útmutató 1. számú mellékletében felsorolt, különösen kockázatosnak tekintett portfóliók és termékek kockázatai. Ezek a hitelezési kockázat kezelésén belül követendő nyomon.

1.3.2. Hitelezési kockázat

A hitelezési kockázat a Takarékszövetkezet szabályozói tőkekövetelménye és belső tőkeszükséglete szempontjából kiemelkedő jelentőségű.

A Takarékszövetkezet hitelezési kockázatának a szabályozás szerinti tőkekövetelmény számítása és a belső tőkeszükséglet meghatározása – a következőkben meghatározott eltérésekkel - a szabályozásban meghatározott sztenderd módszeren alapul.

A kitettség érték számítása kockázatmérséklés előtt a belső tőkeszükséglet szempontjából megegyezik a Hkr. második részében meghatározott sztenderd módszer szerinti számított kitettség értékkel.

A hitelezési kockázat belső tőkeszükségletét a Takarékszövetkezet a sztenderd módszerre alapítva számítja, amelynek során a következő eltéréseket alkalmazhatja és a kockázati súlyozást a táblázatban szereplők szerint állapíthatja meg:

- Figyelembe véve, hogy a Takarékszövetkezet tevékenységét a magyar piacon folytatja, és a kitettségek egésze belföldi, a belső tőkeszükséglet számítás céljaira Magyarország nem EU tagállam devizájában denominált adósságának irányadó minősítését a Hkr. szerinti 2. hitelminősítési besorolásúnak tekintheti, és a táblázatban szereplő esetekben a más kitettségi osztályban szereplő kitettségek kockázati súlyozását is ennek alapján módosíthatja;
- A Hkr. nem említett, a Magyar Állam által vállalt egyszerű kezességet is kockázatmérséklőként veheti figyelembe, mivel az. állami egyszerű kezességvállalás esetén a Takarékszövetkezetet végső veszteség nem éri.
- Az egyszerű módszer mellett a magyar tőzsdei cégek minősítése miatt a BUX-ban szereplő részvények nem kockázatmérséklők. Tekintettel ezek magas fokú likviditására a belső tőkeszámítás céljára a táblázatban szereplő kockázati súllyal a pénzügyi biztosítékok egyszerű módszerét alkalmazó Takarékszövetkezet a BUX-ban szereplő részvényeket kockázatmérséklőként figyelembe veheti.

A kockázati súlyok meghatározásakor a Takarékszövetkezet minden esetben figyelembe veszi a Felügyelet által közzétett kiemelten kockázatosnak tekintett termékekre és portfóliókra vonatkozó ajánlását és ezen portfóliókra vonatkozóan többlet tőkeszükségletet határoz meg a felügyeleti útmutatóban foglaltaknak megfelelően.

1.3.3. Piaci kockázatok

1.3.3.1. Devizaárfolyam kockázat

A Takarékszövetkezet a devizapozícióit a Kkr. 8. §-ában foglaltak szerint értékeli és a devizaárfolyam kockázatát a Kkr. 39.-41.§. bekezdésében foglaltak szerint méri, azzal, hogy a 40.§. (2) bekezdésében meghatározott nettó jelenérték számítást a devizapozíciókra nem alkalmazza.

A Takarékszövetkezet a devizaárfolyam kockázat tőkekövetelményét és a devizaárfolyam kockázat belső tőkeszükségletét ugyanazon, a szabályozásban meghatározott módszerrel számítja.

A devizaárfolyam kockázat tőkekövetelménye megállapításának első lépése a Takarékszövetkezet teljes (összesített) nyitott pozíciójának számszerűsítése.

Ha a Takarékszövetkezet teljes (összesített) nyitott devizapozíciója meghaladja a túllépések levonása előtti szavatoló tőke 2 %-át, akkor a devizaárfolyam kockázat tőkekövetelménye a nyitott devizapozíció 8 %-a.

1.3.3.2. Kereskedési könyvi pozíciós és nagykockázat vállalások

A hitelintézetekre is hatályos Bszt. 103. § - a újraszabályozta a kereskedési könyv vezetésével kapcsolatos kötelezettséget, melynek értelmében a korlátozás nélkül forgalomképes és forgalmazható, kereskedési szándékkal tartott, valamint azok fedezésére kötött pozíciókra a hitelintézeteknek és a befektetési vállalkozásoknak kereskedési könyvet kell vezetniük.

A Kkr. 12. § (2) bekezdése szerint „Az intézmény a kereskedési könyvben nyilvántartott pénzügyi eszközök tőkekövetelményét a Hkr.-ben meghatározottak szerint számíthatja ki, ha

a) a kereskedési könyvben nyilvántartott pozíciói előjeltől független összértékének a teljes tevékenységében mért pozíciók előjeltől független összértékéhez mért aránya általában nem haladja meg az 5%-ot, és sohasem haladhatja meg a 6%-ot, valamint

b) a kereskedési könyvben nyilvántartott pozícióinak előjeltől független összértéke általában nem haladja meg a tizenötmillió eurót vagy az annak megfelelő összeget, és sohasem haladhatja meg a húszmillió eurót vagy az annak megfelelő összeget.

A Takarékszövetkezet a kereskedési szándékkal tartott pozícióit a Kereskedési könyvben tartja nyilván. A vagyionkezelési szerződés keretében kezelt portfólió tekintetében a kereskedési szándék a jogszabályok alapján nem igazolható.

A Takarékszövetkezetnél a Kereskedési könyvi tételek mértéke az előzőekben meghatározott mértéket nem lépheti túl.

1.3.4. Működési kockázat

A működési kockázat tényleges tőkeszükséglet az intézmény mérete miatt kisintézményekben nem becsülhető. Ezért a Takarékszövetkezet a működési kockázat tőkekövetelményét és a működési kockázat belső tőkeszükségletét is az alapvető mutató módszerrel méri.

Az alapmutató módszere szerinti tőkeszámításhoz a Takarékszövetkezetnek az eredmény-kimutatás alapján kell kiszámolnia az irányadó mutatót az alábbiak szerint:

- a kapott kamat és kamat jellegű bevétel, valamint a fizetett kamat és kamat jellegű ráfordítás különbözete, és
- a bevételek forgatási célú részvényekből, részesedésekből (osztalékok, részesedések), kapott (járó) jutalék- és díjbevételek, pénzügyi műveletek nettó nyeresége és egyéb bevételek üzleti tevékenységből, valamint a fizetett (fizetendő) jutalék- és díjráfordítások, pénzügyi műveletek nettó veszteség különbözete

összegének hároméves számtani átlaga.

A számítást a megelőző három üzleti év könyvvizsgáló által hitelesített éves beszámolója alapján kell elvégezni. A Takarékszövetkezet működési kockázatának tőkekövetelménye az előbbiek szerint számított irányadó mutató tizenöt százaléka.

1.3.5. Koncentrációs kockázatok

A koncentrációs kockázatok minden kis vagy közepes hitelintézetnél a lényegesnek minősülő kockázatok közé tartoznak. A koncentrációs kockázatok belső tőkeszükségletének meghatározásánál az alábbi elvek érvényesülnek:

- A 20 legnagyobb nem hitelintézetnek, befektetési vállalkozásnak, önkormányzatnak minősülő ügyfélcsoport esetén a limitek meghatározása azon alapul, hogy a kitétségek 10%-a meg nem térülése esetén a szavatoló tőkevesztés ne legyen nagyobb 30 %-nál,
- a limiten felül a túllépést legalább 5%-ban szavatoló tőkével kell fedezni,
- a kockázatok fedezetét a limiten belüli összegekre és a limiten felül tőkével nem fedezett résznél a belső tőkeszükséglet részét képező tőkepuffer és a belső tőkeszükséglet számítás szempontjából el nem ismert biztosítékok jelentik.

1.3.6. Kereskedési könyvön kívüli kamatkockázat

A limiten belül a kereskedési könyvön kívüli kamatkockázat tőkefedezetét a számszerűsített belső tőkeszükséglet felett meghatározott tőkepuffer jelenti. A limiten felül a kereskedési könyvön kívüli kamatkockázatot szavatoló tőkével kell fedezni.

A Takarékszövetkezet – a Bázeli Bankfelügyeleti Bizottság ajánlásával összhangban - a Takarékszövetkezet sztenderd kamatláb sokkot feltételező számítást (stressz tesztet) végez minden olyan devizanemre, amelyekben denominált, a nem-kereskedési könyvben nyilvántartott eszközeinek, forrásainak és mérlegen kívüli ügyleteinek összege meghaladja a mérlegfőösszeg 5 %-át.

1.3.7. Likviditási kockázat

Az utasításban meghatározott együttes limittúllépések kivételével a likviditási kockázat belső tőkeszükségletét a tőkepuffer jelenti.

A likviditási kockázatának szabályozói tőkekövetelménye nincs. A jogszabályi előírások alapján azonban a Takarékszövetkezet belső tőkemegfelelés értékelési folyamata, valamint a Felügyelet által végzett felülvizsgálat és értékelés kiterjed a likviditási kockázatra is. Ezek tekintetében a Felügyelet által kiadott útmutatók (ICAAP/SREP) nyújtanak támpontot a Takarékszövetkezet számára.

1.3.8. Országkockázat

A Takarékszövetkezetnek nincs jelenleg Magyarországon kívüli kitétsége.

1.3.9. Egyéb kockázatok

A Takarékszövetkezet a belső tőkemegfelelés értékelési folyamat szempontjából az egyéb, nem számszerűsíthető kockázatokat a következők szerint kezeli.

1.3.9.1. Irányítási kockázat

Az irányítási/kontroll kockázatot a PSZÁF-nak a tőkemegfelelés belső értékelési folyamatáról szóló útmutatója a kisintézmények jelentős kockázatának tekinti.

A Takarékszövetkezet belső szervezeti felépítését úgy alakítja ki és a Szervezeti és Működési Szabályzatában oly módon szabályozza, hogy érvényesüljenek a megfogalmazott követelmények.

A Takarékszövetkezet az irányítási kockázatra belső tőkeszükségletet nem határoz meg, annak fedezetét a számszerűsített belső tőkeszükségleten felül meghatározott tőkepuffer jelenti.

1.3.9.2. Reziduális kockázat

A reziduális kockázatot a Takarékszövetkezet alapvetően a hitelezési kockázattal összefüggő, de működési kockázat jellegű kockázatnak tekinti.

A hitelezési és működési kockázatokkal való átfedés miatt a reziduális kockázatra a Takarékszövetkezet külön belső tőkeszükségletet nem határoz meg, a fedezetek romlásából származó hatást a stressz-tesztnél veszi figyelembe.

1.3.9.3. Reputációs kockázat

A reputációs vagy jó hírnév kockázata a kevésbé számszerűsíthető kockázatok közé tartozik. Amennyiben a kockázatnak veszteségátalása van, az a működési kockázat körébe tartozik, és tőkeszükséglete is ott jelentkezik. Az elmaradt hasznot jelentő reputációs kockázatra a tőkefedezetet a belső tőkeszükséglet feletti tőkepuffer jelenti.

1.3.9.4. Külső tényezők kockázata

A Takarékszövetkezet eredményének stabilitását jelentős mértékben befolyásolja a külső tényezők kockázata, ideértve az ország gazdasági helyzetének változása, a régió viszonylagos gazdasági helyzete és annak alakulása, jogszabályi változások.

A külső tényezők kockázatát a Takarékszövetkezet az alábbi szempontok szerint három fokozat szerint minősíti:

- Ország gazdasági helyzetéből fakadó, általános külső kockázat (kicsi, közepes, nagy);
- Jogszabályi változásokból fakadó kockázat (kicsi, közepes, nagy);
- Megyében, régióban az országos átlaghoz viszonyított munkanélküliség (kicsi, közepes, nagy);
- Megyében, régióban a 3 legnagyobb foglalkoztató cégtől való függőség (kicsi, közepes, nagy);
- A nemzetközi környezet változásától való függőség.

Ha a fentiek közül legalább két szempontból a kockázat nagy, akkor a külső tényezők kockázata nagy, ha legfeljebb két tényező közepes, a többi kicsi kockázatot jelez, akkor a kockázat kicsi. Egyébként a külső tényező kockázata közepes.

A külső tényezők kockázatát a Takarékszövetkezet évente minősíti, és figyelembe veszi a számszerűsített belső tőkeszükséglet feletti meghatározott tőkepuffer megállapításakor.

1.3.9.5. Stratégiai kockázat

A Takarékszövetkezet üzleti és kockázati stratégiáját, terveit a Takarékszövetkezet Igazgatósága határozza meg. A Takarékszövetkezet a stratégiai kockázatot belső szempontból nehezen megragadható kockázatnak minősíti, mivel üzleti és kockázati stratégiáját, belső tőkemegfelelési folyamatát rendszeresen felülvizsgálja, melynek keretében

- elemzi a stratégiát befolyásoló környezeti és belső feltételezések érvényességét, szükség esetén módosítja azokat;
- felülvizsgálja a stratégia kockázati elemeit;
- összehasonlítja a tervezett és az aktuális állapotot;
- szükség esetén kiigazítja, módosítja a stratégiát.

Amennyiben olyan rendkívüli eseményre kerül sor, amely a Takarékszövetkezet stratégiájának haladéktalan – a rendszeres felülvizsgálatot megelőző időpontban történő - változtatását indokolja, a Vezetői Testület a módosított stratégiát 3 hónapon belül a Takarékszövetkezet Igazgatósága elé terjeszti.

A stratégiai kockázat kezelésének elsődleges eszközét a Takarékszövetkezet a stratégia kiigazításában határozza meg. A Takarékszövetkezet a stratégiai kockázatra belső tőkeszükségletet

csak akkor és olyan mértékben határoz meg, amennyiben erre a Takarékszövetkezet Igazgatósága kötelezi vagy az OTIVA határozata felszólítja.

A kockázatmérséklésre és a hitelkockázati fedezet alkalmazására vonatkozó szabályzatok fő elvei és pontjai, valamint a kockázatmérséklésre és a hitelkockázati fedezeti eszközök hatékonyságának ellenőrzésére szolgáló stratégiák és folyamatok

Kockázatmérséklő eszközök

A Takarékszövetkezet a szabályozói tőkekövetelmény csökkentéséhez sztenderd módszer szerinti, elismert kockázatmérséklő eszközöket alkalmaz. A kockázatmérséklő eszközök csoportján belül megkülönböztet előre rendelkezésre bocsátott fedezeteket, és előre nem rendelkezésre bocsátott fedezeteket.

A Takarékszövetkezet az alábbi fedezeteket ismeri el a tőkekövetelményt mérséklőként, ha azok a Hkr.-ben meghatározott feltételeket kielégítik:

- a) a biztosítékok közül a pénzügyi biztosítékok, amelynél a Takarékszövetkezet az *egyszerű módszert* alkalmazza.
- b) a nem hitelnyújtó hitelintézetnél óvadékként vagy letétként elhelyezett készpénzt vagy betétet,
- c) a nem a hitelnyújtó hitelintézet által kibocsátott értékpapírt, ha azt a kibocsátó kérésre visszavásárolja
- d) garancia és készfizető kezesség

Az ingatlanfedezet (lakó- és lakóingatlanok nem minősülő ingatlan) a hitelezési kockázat sztenderd módszerénél nem számít biztosítéknak, mivel erre a célra létrehozott kitétségek kategóriába különíti el az ingatlanokkal fedezett kitétségeket. Az ilyen típusú kitétségekhez - amennyiben azok teljes mértékben ingatlanokkal fedezettek, és teljesülnek azok a feltételek, amelyek mellett a belső minősítésre alapuló módszert használó intézmények az ingatlan fedezetet kockázatmérséklő eszközként számíthatják be - kedvezményes kockázati súlyt rendelhet a Takarékszövetkezet. Így ebben az esetben a kedvezményes kockázati súly révén közvetlenül érvényesül az ingatlanfedezet kockázatcsökkentő hatása, az alacsonyabb tőkekövetelményen keresztül.

A tőkekövetelmény számításához elismerhető kockázatmérséklési eljárásokkal kapcsolatos, részletes szabályokat a Takarékszövetkezet Fedezetértékelési Szabályzata tartalmazza, így különösen:

- a fedezetek, biztosítéktípusok definiálására, csoportosítására,
- a fedezetek bevonására, elismerhetőségi feltételeire,
- a fedezetek fedezeti értékének meghatározására (a kockázat mérséklő hatás számítási módjára),
- a fedezetek felülvizsgálatára, gyakoriságára és nyilvántartására

vonatkozó előírásokat.

a.) Pénzügyi biztosítékok

- a hitelnyújtó hitelintézetnél óvadékként vagy letétként elhelyezett készpénz vagy betét,
- központi kormány, központi bank, által kibocsátott, hitelviszonyt megtestesítő értékpapír, amelyet egy elismert külső hitelminősítő szervezet vagy export hitel ügynökség minősített és legalább 4. hitelminősítési besorolású,

b.) A nem hitelnyújtó hitelintézetnél óvadékként vagy letétként elhelyezett készpénzt vagy betétet

c.) Nem a hitelnyújtó hitelintézet által kibocsátott értékpapír, ha azt a kibocsátó kérésre visszavásárolja

d.) Garancia és készfizető kezesség

Elismerhető, előre nem rendelkezésre bocsátott hitelkockázati fedezetet nyújthat:

- központi kormány és központi bank,
- regionális kormány és helyi önkormányzat,
- hitelintézet és befektetési vállalkozás,

hitelintézettel egyenértékű prudenciális szabályozásnak megfelelő pénzügyi vállalkozás.

Tőke megfelelés alakulásának figyelése

A Takarékszövetkezet negyedéves gyakorisággal közvetlenül a felügyeleti adatszolgáltatás küldését követően meghatározza a szabályozási, valamint a belső tőke megfelelést, az alábbiak figyelembe vételével:

- Havonta számolja a szavatoló tőkét és a minimális szavatoló tőke követelményt, a hitelezési kockázatoknál kitettségi osztálybontásban;
- Havonta számolja a számszerűsített kockázatok belső tőkeszükségletét a tőkepuffer nélkül, hitelezési kockázatoknál kitettségi osztálybontásban;
- Negyedévente elvégezi a tőkepuffer mértékének felülvizsgálatához a kockázatok stressz-tesztjét
- Évente elvégezi a tőkepuffer mértékének meghatározásához az önértékelést.

1.4.2. Tőke megfelelésről szóló jelentések

A Takarékszövetkezet a szabályozói és belső tőke megfelelésről negyedévente készít jelentést az Igazgatóságnak és a Felügyelő Bizottságnak.

1.4.3. A tőke megfelelés belső értékelési folyamatának felülvizsgálata

A Takarékszövetkezet évente elvégezi a tőke megfelelés belső értékelési folyamatának felülvizsgálatát, amelyet a Takarékszövetkezet Igazgatósága hagy jóvá.

1.4.4. Belső ellenőrzés szerepe a tőke megfelelés belső értékelésénél

A tőke megfelelés belső értékelési folyamatát a belső ellenőr(zés) a rendes évi munkaterve keretében évente megvizsgálja.

2. Szavatoló tőkével kapcsolatos információk

Alapvető tőke	2 551,466	millió Ft
pozitív összetevők		
Jegyzett tőke:	150,000	millió Ft
Lekötött tartalék:	85,000	millió Ft
Általános tartalék:	283,833	millió Ft
Eredménytartalék, ha pozitív:	1 839,903	millió Ft
Könyvvizsgáló által hitelesített mérleg szerinti eredmény	196,003	millió Ft
negatív összetevők		
Immateriális javak	3,273	millió Ft

Járulékos tőke	8,670	millió Ft
pozitív összetevők		
Lejárattal rendelkező alárendelt kölcsöntőke:	8,670	millió Ft
Levonások (a HPT 79. és 83. § szerinti limittúlépések összege)		
Alapvető tőkéből:	0	millió Ft
Levonás az alapvető tőkéből az 50-50%-os arányú levonás miatt	0	millió Ft
Levonás limittúllépés miatt	0,000	millió Ft
Járulékos tőkéből:	0	millió Ft
Levonás az alapvető tőkéből az 50-50%-os arányú levonás miatt	0	millió Ft
Kockázatok fedezésére figyelembe vehető levonások utáni szavatoló tőke:	2 560,136	millió Ft
összes alapvető tőke	2 551,466	millió Ft
összes járulékos tőke	8,670	millió Ft

3. A hitelintézet tőkemegfelelése

A Belső tőkemegfelelés értékelési folyamatára vonatkozó elvei és stratégiája

A Takarékszövetkezet a belső tőkemegfelelés tekintetében az integrált takarékszövetkezetek PSZÁF által jóváhagyott ICAAP módszertanát alkalmazza, amelynek célja, hogy a Bázeli II. által megfogalmazott, a Hpt. 76/K § szerinti belső tőkemegfelelés értékelési folyamatát meghatározza.

Belső tőkeszükséglet számítás a 2. pillér azon része, amely a Takarékszövetkezet minimális tőkeszükségletét határozza meg a Takarékszövetkezet saját módszertanának segítségével, a PSZÁF-nak a tőkemegfelelés belső értékelési folyamatáról szóló útmutatójában foglaltak figyelembe vételével.

1. pillér: a Hpt. 76. §. (1) bekezdés a) pontjában meghatározott kockázatok (hitelezési kockázatok, kereskedési könyvben nyilvántartott pozíciós és nagykockázat vállalások, deviza árfolyamváltozás, működési kockázat) tőkekövetelményének az összege, amelyhez a Takarékszövetkezet az egyes kockázatok tőkekövetelményét a Hpt., a Hkr., Pkr., a Kkr., és a Mkr. által előírt sztenderd módszerrel határozza meg.

2. pillér: A Hpt. 76/K §-ában előírt belső tőkemegfelelés értékelési folyamatnak, valamint annak a Hpt. 145/A §-ában meghatározott felügyeleti felülvizsgálatának és értékelésének az együttese. A Felügyelet a felügyeleti felülvizsgálati folyamat keretében értékeli a hitelintézetek által alkalmazott folyamatokat, számítási módszereket, illetve a meghatározott tőkeszintet.

A Takarékszövetkezet az I. pillér keretében a hitelezési, piaci és működési kockázatra meghatározott minimum tőkekövetelményen túl a 2. pillér keretében saját belső eljárása szerint tőkekövetelményt számít. A belső mérés módszere eltér a szabályozás (Hpt., Hkr.) által meghatározott, a minimális tőkeszükséglet számításához alkalmazott mérési módszerektől. A 2. pillérben a Takarékszövetkezet összes lényeges kockázatára számít tőkekövetelményt, ezért a belső tőkeszámítás eredménye meghaladja a minimum szabályozói tőkekövetelményt. Általános szabály,

hogy a Takarékszövetkezet tőkekövetelménye az 1. pillérben számított minimum tőkeszámítás, illetve a 2. pillérben számított belső tőkeszámítási eredmény közül a magasabb érték lesz.

A Takarékszövetkezet által felvállalt kockázatának megfelelő nagyságú szavatoló tőkével rendelkezik, a minimális tőkekövetelmény 2011. december 31.-én:

Sztenderd módszer szerinti hitelezési tőkekövetelmény:	981,828 eFt
Pozíció-, devizaárfolyam és árukockázat tőkekövetelmény:	0 eFt
<u>Működési kockázat tőkekövetelménye:</u>	<u>292,530 eFt</u>
Összes minimális tőkekövetelmény:	1 274,358 eFt

A Takarékszövetkezet a Felügyeleti felülvizsgálat (SREP) előírásainak figyelembe vételét követően rendelkezésre álló szavatoló tőke 2011. december 31.-én:

Összes minimális tőkekövetelmény 122%-a: 1 554,720 eFt

A Takarékszövetkezet belső tőkemegfelelés értékelés (ICAAP) szavatoló tőke szükségelte 2011. december 31.-én:

Minimális tőkeszükséglet:	1 274,358 eFt
<u>Tőkepuffer:</u>	<u>388,598 eFt</u>
Belső tőkemegfelelés tőkeszükséglete:	1 662,956 eFt

A kitétségi osztályokra vonatkozóan a Hpt. 76. §-a (1) bekezdésének a) pontja szerinti kockázati kategóriák tőkekövetelményét, kitétségi osztályonkénti bontásban

Ezt az információt a Takarékszövetkezet a Hpt. 137/A § 4/b pontja alapján védett információnak minősítette, így annak nyilvánosságra hozatalától tartózkodik.

3.3. A Takarékszövetkezet a hitelezési és a felhígulási kockázatra vonatkozó, a késedelemnek és a hitelminőség-romlásnak a belső szabályzatában való megközelítése

Felhígulási kockázatot a Takarékszövetkezetnek nem kell kimutatnia, ennek megfelelően erre vonatkozó tőkekövetelményt sem kell számítania.

3.3.1. Késedelem

A Takarékszövetkezet az egyszerűsített és egyedi minősítési eljárás alá vont ügyletek során az ügyfél tőke-, kamatfizetési, illetve egyéb törlesztési kötelezettségének a fizetési késedelme nem lakossági ügyleteknél 15 napot, lakossági ügyleteknél a 30 napot meghaladja.

A minimum, illetve a belső tőkeszükséglet meghatározásakor a 196/2007. sz. Korm. rendelet előírásaival összhangban a Takarékszövetkezet késedelmes tétel kitétségekbe sorolja azokat a kitétségeket, amelyeknél a késedelem 90 napot meghaladó, illetve összességében a 196/2007. Korm. rendelet 68. § (5) bekezdésének megfelelő. A késedelmes kitétség könyvszerinti nettó értéke 2011. december 31.-én 183,695 eFt, amelynek a tőkeszükséglete 13,704 eFt.

3.3.2. Hitelminőség-romlás

A Takarékszövetkezet a hitelezési kockázat esetében stressz tesztekkel vizsgálja azt, hogy egy éves időhorizonton a hitelportfólió minősége egy nagymértékű válság esetén miképp változik, és ennek következtében miként

- nő az értékvesztés és céltartalék képzés, és
- miként emelkedik a késedelmes követelések mögötti tőkeszükséglet.

A stressz teszt által mért tőkeszükségletet a két tényező eredményének összege adja.

A stressz tesztben szerepeltetni kell minden olyan kitettségi osztályt, amelyben a Takarékszövetkezet nettó összkitettsége meghaladja az 5%-ot.

A számításra vonatkozó általános szabályok:

1.Mérlegen kívüli tételek lehívása – A stressz helyzetben az ügyfelek helyzetének romlása miatt a le nem-hívott hitelkeretektől a szokásoshoz képest nagyobb arányt hívnak le, és a vállalt garanciákért is nagyobb mértékben kell helytállni. Ezért a mérlegen kívüli kötelezettségvállalások összegét csökkenteni kell, és a mérlegen belüliekét ugyanezzel az összeggel meg kell növelni. A 100%-nál alacsonyabb ügyletkockázati súlyozású tételek mérlegtétellé válása a kockázattal súlyozott kitettség értékét, ezen keresztül a tőkeszükségletet növelő hatású.

2.Ingatlan fedezetek romlása - Az ingatlannal fedezett kitettségek közül a fedezetek elfogadhatóságának romlása miatt a korábban fedezett hitelek egy része fedezetlenné válik. Emiatt át kell sorolni az ingatlannal fedezett kitettségek meghatározott százalékát a fedezetlen állományba a lakossági, illetve vállalkozói kitettségek közé, attól függően, hogy a kitettség fedezet nélkül melyik kitettségi osztályba tartozna.

3.Késedelmes tételek növekedése – A feltételezés az, hogy a vállalkozói, a lakossági, az ingatlannal fedezett kitettségi osztályba lévő tételek, valamint az önkormányzati és a 100%-os közszektorbeli intézményekkel szembeni kitettségek minősége romlik, és ezért a stressz hatásként meghatározott romló portfólió hányadokat külön-külön át kell sorolni a késedelmes tételek közé.

4. Késedelmes tételek közé átsorolt állományok - értékvesztés hányadok - A késedelmes tételek közé átsorolt állományoknál az 50%-os, 100%-os vagy 150% kockázati súlyozás meghatározásához meg kell határozni, hogy az átsorolt állományokra átlagosan mekkora értékvesztést vagy céltartalékképzést kell elszámolni.

Az átsorolt ingatlannal fedezett kitettségeknél az átsorolt tételekre 20%-nál nagyobb értékvesztés hányadot feltételezve

- 50%-os súlyozást kell rendelni a lakóingatlannal fedezett kitettség részekhez
- 100%-os súlyozást kell rendelni az egyéb ingatlannal fedezett kitettségekhez

Az átsorolt állományok 20% vagy annál magasabb feltételezett értékvesztés/céltartalék hányad esetén 100%-os, 20%-nál és a 150%-os kockázati súlyozás alá kerülnek az alábbi tételeknél

- önkormányzatokkal szembeni kitettségek közül átsorolt tételek közszektorbeli intézményekkel szembeni kitettségek közül átsorolt tételek
- vállalkozói kitettségek közül átsorolt tételek
- lakossági kitettségek közül átsorolt tételek

5. Hitelintézetekkel szembeni kitettségek

- A magyar hitelintézetekkel szembeni kitettségeknél a stressz teszt során sem növekvő tőkeszükséglettel, sem értékvesztéssel, céltartalékképzéssel nem kell számolni.
- A más országokban bejegyzett hitelintézetekkel szembeni kitettségek esetében (ha lényeges a kitettség) az állománynak a mellékletben meghatározott részét át kell sorolni a késedelmes tételek közé a 100%-os kockázati súlyozási kategóriába, megfelelő értékvesztést feltételezve.

6 - 7. Fedezett kötvények, kollektív befektetési formákban lévő kitettségek (ha lényeges a kitettség)

- A fedezett kötvényeknél és a kollektív befektetési formákban lévő kitettségek stressz teszt meghatározott részénél, adott értékvesztést kell feltételezni, ezeket azonban nem kell átsorolni a késedelmes tételek közé.

8. Késedelmes tételek mögötti értékvesztés hányad növekedés

- Stressz helyzetben általában a már késedelembe esett ügyfelek helyzete tovább romlik, és a fedezetek értéke pedig csökkenhet, ami a már elszámolt értékvesztésen túl további értékvesztés elszámolást tesz szükségessé. Az értékvesztés növekménye azonban nem lehet nagyobb, mint a késedelmes tételknél a fedezetlen kitettségnek az a része, amelyre nem történt értékvesztés/céltartalék elszámolás.

Devizaárfolyam változás tőkeszükségletet növelő hatása

Teljesen zárt devizapozíció esetén is, azoknál az intézményeknél, ahol a súlyozott kitettségek egy része devizában van, a forint leértékelődése esetén a hitelezési kockázat tőkeszükséglete nő a devizakitettségek forintra történő átszámítása miatt. A stressz feltételezés az, hogy az értékelés miatt a forint leértékelődése esetén a devizában fennálló, súlyozott kitettségek forintra átszámított értéke az árfolyamváltozással arányosan növekszik, és ezáltal a hitelezési kockázatra számított belső tőkeszükséglet is nő. A feltételezett árfolyam változás mértéke megegyezik a devizaárfolyam-kockázatnál feltételezett árfolyamváltozás mértékével.

Hitelminőség romlás esetén alkalmazott értékelési szempontrendszer:

- a. Ügyfél-, illetve partnerminősítés: az ügyfél pénzügyi helyzete, stabilitása, jövedelemtermelő képessége, ezekben bekövetkező változások;
- b. Törlesztési rend betartása (késedelmi idő): tőke- és kamattörlesztési késedelmek alakulása;
- c. Az ügyfélhez kapcsolódó országgockázat és az abban bekövetkezett változás;
- d. A fedezeteként felajánlott biztosítékok értéke, mobilizálhatósága, hozzáférhetősége és az ezekben bekövetkezett változás;
- e. A tétel továbbértékesíthetősége, mobilizálhatósága (piaci kereslet-kínálati viszonyok és az elérhető piaci árak, a kibocsátó saját tőkéjében való részesedés a befektetés arányában). Alapvetően a befektetések, a követelés fejében kapott készletek és a mérlegen kívüli kötelezettségek esetében;
- f. A tételből adódó veszteségnek minősülő jövőbeni kifizetési kötelezettség. Alapvetően a mérlegen kívüli kötelezettségek értékelését szolgáló besorolásnál alkalmazandó.

A Takarékszövetkezet az alábbi öt eszközminősítési kategóriát alkalmazza:

1. Problémamentes
2. Külön figyelendő

3. Átlag alatti
4. Kétes
5. Rossz

Az egyszerűsített minősítési eljárás során a takarékszövetkezet a törlesztési rend betartása (késedelmes idő), azaz a kintlévőségek törlesztésével kapcsolatban keletkezett tőke- és kamattörlesztési késedelmek alakulását veszi figyelembe.

Az egyedi minősítés eljárás során a vállalt kockázatokat a szempontok együttes mérlegelésével és figyelembe vételével kell a minősítési kategóriák valamelyikébe sorolni, kiemelten:

- Az ügyfél-, illetve partnerminősítés eredményét, azaz a pénzügyi, illetve befektetési szolgáltatással érintett ügyfél vagy partner, illetve az értékpapír kibocsátójának pénzügyi helyzetét, stabilitását, jövedelemtermelő képességét, és az ezekben bekövetkező változásokat.
- a törlesztési rend betartását (késedelmes idő), azaz a kintlévőségek törlesztésével kapcsolatban keletkezett tőke- és kamattörlesztési késedelmek alakulását
- a fedezetként felajánlott biztosítékok értékét, mobilizálhatóságát, hozzáférhetőségét és az ezekben bekövetkezett változást.

3.4. Az értékvesztések elszámolása és visszairása, a céltartalékok képzése és felhasználása meghatározására szolgáló megközelítések és módszerek

Az értékvesztés, illetve annak visszairása, vagy a céltartalékképzés, -felszabadítás, illetve -felhasználás meghatározásánál alapvetően a várható megtérülést, illetve a veszteségjellegű jövőbeni fizetési kötelezettséget veszi figyelembe a Takarékszövetkezet. Ha eszközök esetében a könyv szerinti érték a várható megtérülésnél magasabb, akkor értékvesztést számol el, ha alacsonyabb, akkor az értékvesztés visszairásával az eszköz könyv szerinti értékét növeli.

Az értékvesztés illetve a céltartalék elszámolt összege nem haladhatja meg a kapcsolódó tétel bekerülési értékét. Az értékvesztés visszairás illetve a céltartalék felszabadítás összege nem haladhatja meg a tételhez kapcsolódóan már elszámolt értékvesztés, vagy megképzett céltartalék összegét.

Az értékvesztés visszairásánál, illetve a céltartalék felszabadításánál a várható megtérülés, illetve veszteségjellegű jövőbeni fizetési kötelezettség változását írásban dokumentálja és azt hiteldossziéhoz, illetve az adott tételhez kapcsolódó analitikus nyilvántartáshoz csatolja.

Az egyedileg minősített tételeknél az egyedileg elszámolt értékvesztés, illetve megképzett kockázati céltartalék halmozott állományának a tétel bekerülési értékéhez (illetve törlesztésekkel csökkentett bekerülési értékéhez), a mérlegen kívüli kötelezettség nyilvántartási értékéhez viszonyított aránya eszközminősítés szerinti besorolással meghatározott súlysávokon belül kell legyen.

A devizaeszközök és a deviza alapú forintfizetésre szóló eszközök, valamint a devizában fennálló mérlegen kívüli kötelezettségek esetében a devizabekerülési értéket (illetve a devizabekerülési érték törlesztésekkel csökkentett összegét) és a mérlegen kívüli kötelezettség devizaértékét a számviteli politikában meghatározott, értékeléskori devizaárfolyamon kell forintra átszámítani és a tétel besorolása szerinti súlysávban hozzárendelt mértékben kell az ahhoz kapcsolódó értékvesztés, kockázati céltartalék szükséges szintjének forintértékét meghatározni. E tételek esetében az értékvesztést, illetve annak visszairását, a kockázati céltartalék képzését, illetve annak felhasználását, felszabadítását devizában is nyilván kell tartani. Az ilyen eszközöknél, illetve mérlegen kívüli tételeknél, ha a várható megtérülés devizaneme és a tétel devizaneme nem azonos,

akkor a megtérülés devizában kifejezett értékét az adott deviza - értékelés időpontjában fennálló, - a számviteli politikában meghatározott értékeléskori árfolyamán kell forintra átszámítani, és figyelembe venni az értékvesztés, illetve a kockázati céltartalék szükséges szintjének meghatározásakor.

Peresített követelések, illetve a peres ügyek miatti függő kötelezettségek esetében az értékvesztés elszámolását, az értékvesztés visszairását vagy a céltartalékképzést, illetve felszabadítást a perösszeg és a pernyerési esélyek figyelembevételével kell meghatározni.

A mérlegen kívül nyilvántartott peres ügyekkel kapcsolatos nyilvántartásokat és a peres ügyekkel kapcsolatos értékvesztést, visszairást, valamint a kockázati céltartalékképzést és -felszabadítást a belső ellenőrzésnek kiemelten kell kezelnie.

Eszközeladásnál vagy halasztott fizetéssel eladott eszközök esetében a vevő által érvényesíthető visszkereseti jog miatt a visszkereseti jogból eredően fennálló függő kötelezettséget az értékelés során minősíteni kell, és indokolt esetben kockázati céltartalékot kell utána képezni. Kockázati céltartalék képzésére legfeljebb az eladási ár mértékéig kerülhet sor. Ha a visszkereseti jog érvényesítéséről a vevő lemond, de az eszközértékesítéshez bármilyen mérlegbeli vagy mérlegen kívüli tételt keletkeztető hitelintézeti kockázatvállalás tartozik (halasztott fizetés stb.), akkor az így keletkező tételt szintén értékelés alá kell vonni.

Egy szerződésből adódó mérlegen belüli követelések és mérlegen kívüli kötelezettségek minősítése együtt történik, azokat azonos minősítési kategóriába kell sorolni, illetve azonos mértékű értékvesztést és céltartalékot kell rá elszámolni, illetve képezni.

A takarékszövetkezet általános kockázati céltartalékot nem képez.

3.4.1. Az elszámolt értékvesztés és a megképzett céltartalék felhasználásának számviteli szabályai

A Takarékszövetkezet az eszközök után elszámolt értékvesztést a Számviteli Politikában meghatározott módon az egyéb ráfordítások növekedéseként, az értékvesztés visszairását pedig az egyéb ráfordítások csökkentéseként számolja el. Az értékvesztés visszairását az üzleti évben elszámolt értékvesztés összegéig az egyéb ráfordítások csökkentéseként, az üzleti évben elszámolt értékvesztést meghaladó visszairás összegét pedig az egyéb bevételekkel szemben számolja el.

A követelések fejében átvett és készletként kimutatott vagyontárgyak minősítése alapján elszámolt értékvesztést az egyéb ráfordításokkal szemben, míg az értékvesztés visszairását az egyéb bevételekkel szemben számolja el.

Az értékvesztés és az értékvesztés visszairásának elszámolása az Eredmény kimutatásban az alábbiak szerint történik:

Külön soron szerepel a befektetett eszközök közé sorolt tulajdonviszonyt megtestesítő értékpapírok, a tulajdoni részesedést megtestesítő befektetések, valamint a követelések után elszámolt értékvesztés illetve ezek üzleti évi elszámolását meghaladó visszairása. Ezen a soron szerepel a függő és jövőbeni kötelezettségek után elszámolt céltartalék képzés és felhasználás összege is. A tulajdoni részesedést jelentő befektetések után elszámolt értékvesztést és ennek üzleti évi képzést meghaladó visszairását a befektetési szolgáltatások ráfordításai, és bevételei között kell kimutatni.

A függő és jövőbeni kötelezettségek után képzett céltartalékot az egyéb ráfordításokkal szemben számolja el a takarékszövetkezet. Ha az évközi minősítés során a kockázati céltartalék állománya meghaladja a minősítés szerint szükséges szintet, a többletet legfeljebb az üzleti évi képzés erejéig

fel kell szabadítani az egyéb ráfordítások csökkentésével, az üzleti év képzés összegét meghaladó mértékű felszabadítást egyéb bevételek növekedéseként számolja el a takarékszövetkezet.

A tételhez kapcsolódó nyilvántartásokban, dokumentációkban az alkalmazott rendszer segítségével különíti el a Takarékszövetkezet a tárgyévi, illetve a tárgyévet megelőző évi értékelés során elszámolt értékvesztés, megképzett céltartalék összegét és követi nyomon, hogy a tárgyévben történt értékvesztés visszairás, kockázati céltartalék felhasználás, felszabadítás az előző évben vagy a tárgyévben elszámolt értékvesztésből, megképzett céltartalékból történik.

3.5. A számviteli beszámítások utáni kitettség értékek hitelezésikockázat-mérséklés figyelembevétele előtti összegét és a kitettség értékek átlagos értékét kitettségi osztályonkénti bontásban

Ezt az információt a Takarékszövetkezet a Hpt. 137/A § 4/b pontja alapján védett információnak minősítette, így annak nyilvánosságra hozatalától tartózkodik.

3.6. A kitettségek földrajzi - legalább országokénti - megoszlását kitettségi osztályonként.

A Takarékszövetkezet nem végez határon átnyúló tevékenysége, így adatot nem szolgáltat.

3.7. A kitettségek ügyfél-kategória szerinti megoszlását kitettségi osztályonként

Ezt az információt a Takarékszövetkezet a Hpt. 137/A § 4/b pontja alapján védett információnak minősítette, így annak nyilvánosságra hozatalától tartózkodik.

3.8. A kitettségek hátralevő futamidő szerinti csoportosítása kitettségi osztályonként

Ezt az információt a Takarékszövetkezet a Hpt. 137/A § 4/b pontja alapján védett információnak minősítette, így annak nyilvánosságra hozatalától tartózkodik.

3.9. Ügyfélkategória szerinti megoszlásban összesítve a késedelmes tételt és a hitelminőség-romlást szenvedett kitettséget, az elszámolt és visszaírt értékvesztést, illetve képzett és felhasznált céltartalékot, külön feltüntetve az adott évben elszámolt, illetve képzett összeget

Ezt az információt a Takarékszövetkezet a Hpt. 137/A § 4/b pontja alapján védett információnak minősítette, így annak nyilvánosságra hozatalától tartózkodik.

3.10. A hitelminőség-romlást szenvedett és késedelmes kitettségeket - az elszámolt értékvesztésekkel, illetve képzett céltartalékokkal csökkentve - földrajzi - legalább országokénti - megoszlás szerinti bontásban.

Ezt az információt a Takarékszövetkezet a Hpt. 137/A § 4/b pontja alapján védett információnak minősítette, így annak nyilvánosságra hozatalától tartózkodik.

A Takarékszövetkezet működési területe kizárólag Magyarország.

3.11. Kitettségek, amelyek esetében hitelminőség-romlás következett be.

Az elszámolt értékvesztésre és a képzett céltartalékra vonatkozó információt a Takarékszövetkezet a Hpt. 137/A § 4/b pontja alapján védett információnak minősítette, így annak kitettségi bontásban történő nyilvánosságra hozatalától tartózkodik. A jelen táblázat aggregált adatokat tartalmaz minősítési kategóriánként.

Adatok: millió Ft-ban

Kockázati kategória	2011.12.31	
	Követelés	Értékvesztés
Problémamentes	10 749	0
Külön figyelendő	1 002	37
Átlag alatti	218	47
Kétes	163	81
Rossz	1 243	943
Összesen	13 375	1 108

A Takarékszövetkezet záró értékvesztés állománya 1.233.749 eFt, amely összegből 1.107.568 eFt a hitelállomány, 112.219 eFt a követelés fejében átvett ingatlanok után, és 13.962 eFt egyéb követelések után megképzett értékvesztés. A hitelek és egyéb minősítendő eszközök nyitó értékvesztés állománya 1.195.155 eFt volt. A tárgyévi növekedés 112.094 eFt, a tárgyévi csökkenés 73.500 eFt. A nyitóhoz képest 3,23%-os növekedést jelent.

A Takarékszövetkezet a függő és jövőbeni kötelezettségeire - az ügyfelek által igénybe nem vett hitelkeretek után - 2.455 eFt, a devizahitel kiváltás miatt valószínűsített veszteség után 14.299 eFt t céltartalékot képzett. A nyitó állomány 12.509 eFt volt. Tárgyévi képzés összege 20.911 eFt, tárgyévi felszabadítás összege 16.666 eFt, 2011. december 31.-i záró állomány 16.754 eFt.

A Takarékszövetkezetnek devizaárfolyam-eltérésekből, átalakulásból, leányvállalatok egyesüléséből, megszűnéséből és a tartalékok közötti átcsoportosításából eredően nem keletkezett értékvesztés illetve céltartalék szükséglete, mivel ilyen jellegű események nem történtek.

4. Sztenderd módszer

A takarékszövetkezet a kockázattal súlyozott kitettség értékét a Hpt. 76/A. § alapján, sztenderd módszerrel állapítja meg.

4.1. a kockázati súlyok meghatározásakor az általa alkalmazott elismert külső hitelminősítő szervezet vagy exporthitel-ügynökség nevét

A Takarékszövetkezet a kockázati súlyok megállapításánál a PSZÁF által elfogadott külső hitelminősítő szervezetek minősítéseit fogadja el.

4.2. A kockázattal súlyozott kitettség értéke meghatározásakor a kitettségi osztályra alkalmazott elismert külső hitelminősítő szervezet vagy exporthitel-ügynökség hitelminősítését

A Takarékszövetkezet kitettségei közül kizárólag a központi kormányzatnak és a központi banknak van külső hitelminősítése, amelyet az MNB saját honlapján tesz közzé. A Takarékszövetkezet a központi kormányzattal, önkormányzatokkal, hitelintézetekkel szembeni kitettségek

tőkeszükségletének meghatározásakor ezen hitelminősítéseket alkalmazza kiindulási alapként a Hkr.-ben foglaltak szerint.

4.3. A kibocsátóra és a kibocsátott értékpapírra vonatkozó hitelminősítés nem kereskedési könyvi tételekre való alkalmazásának bemutatása

A Takarékszövetkezet a nem kereskedési könyvi tételekre vonatkozóan hitelminősítést nem alkalmaz.

4.4. A kitétség értékeket, valamint az egyes hitelminősítési besorolásokhoz tartozó hitelezésikockázat-mérséklési módszerek alkalmazása utáni és a szavatoló tőkéből levont kitétség értékeket.

Ezt az információt a Takarékszövetkezet a Hpt. 137/A § 4/b pontja alapján védett információnak minősítette, így annak nyilvánosságra hozatalától tartózkodik.

5. Hitelezésikockázat-mérséklés

A Takarékszövetkezet mérlegen belüli és kívüli nettósítást nem alkalmaz.

A biztosítékok értékelésére és kezelésére szolgáló szabályzatok főbb elveit és pontjait

A kockázatvállalás során a Takarékszövetkezet elsődlegesen az adott ügyletből való megtérülés kockázatát vizsgálja és mér fel, ugyanakkor elengedhetetlen, hogy adott ügylet mögött álló biztosítékok minden esetben fedezetet nyújtsanak a tőkekövetelésre, valamint a járulékos költségekre.

A hitelintézet fedezetként nem fogadhatja el:

- a) a saját maga által kibocsátott, tagsági jogokat megtestesítő értékpapírt,
- b) a hitelintézettel szoros kapcsolatban álló vállalkozás által kibocsátott, tagsági jogokat megtestesítő értékpapírt,
- c) a hitelintézet vagy az összevont alapú felügyelet alá tartozó hitelintézettel szoros kapcsolatban álló vállalkozás Gt.-ben meghatározott minősített többséget biztosító befolyása alatt álló részvénytársaság részvényét,

Kockázatvállalási ügyletek fedezete céljából csak olyan - az ügyfél, vagy annak javára harmadik személy által - felajánlott biztosíték fogadható el, amely(nek)”

- a) fizikai megléte (hozzáférhetősége, tárolási helye, stb.), jogi státusza hitelt érdemlő dokumentumokkal alátámasztott és ellenőrizhető,
- b) biztosíték a biztosítéknyújtó személy tulajdonában van, vagy azzal szabadon rendelkezhet, valamint a biztosíték eredete, továbbá pertől, tehertől és igényektől mentessége igazolt,
- c) ténylegesen értékkel bír, vagy értéke megállapítható és bizonyítható,
- d) biztosíték mobilizálható, valós piaccal rendelkezik, értékesíthető vagy értékesítésének feltételei megteremthetők.

A felajánlott biztosítékok elfogadhatóságát még a befogadásuk előtt meg kell vizsgálni.

Nem fogadhatók el biztosítékként olyan vagyoni eszközök (azok az ingóságok, vagy ingatlanok), amelyek

- ▶ törvényi rendelkezések tilalma szerint nem képezhetik szokásos kereskedés tárgyát (pl. fegyverek, drogok, stb.);
- ▶ forgalomképesek ugyan, de értékesítésük az átlagos piaci körülményeknél nehezebben lehetséges, vagy speciális szakértelmet igényel (pl. különleges berendezések, műkincsek, szőrmeáruk stb.);
- ▶ forgalmi értéke piaci átlagár, hivatalos árjegyzék stb. hiányában egyedi jellegük, az átlagosnál kockázatosabb mobilizálhatóság és a kalkuláció nehézsége miatt kellő biztonsággal nem állapítható meg (pl. sportlétesítmények);
- ▶ nem vehető figyelembe azon biztosíték, amelyet az ügyfél vagy harmadik személy már más jogügylet biztosítékául adott, ide nem értve az ingatlanra vonatkozó jelzálogjoggal terhelt zálogtárgyat.

Garancia vagy készfizető kezességvállalás, illetve óvadékba helyezett értékpapír esetén a fedezet értékelésénél a garantőr, vagy készfizető kezes minősítését és az értékpapír piaci értékét kell alapul venni, illetve az értékpapír kibocsátójának minősítése is figyelembe vehető. Ha a garancia vagy készfizető kezességvállalás nem biztosítja a teljes kockázatvállalást, a további fedezetek értékelésénél figyelembe kell venni, hogy a garancia vagy készfizető kezességvállalás érvényesítése esetén a további biztosítékból való megtérülésnél a garantőr, illetve a készfizető kezességvállaló a hitelintézzel a követelés arányában osztozik.

5.3. Az elismert biztosítékok fő típusait

A Takarékszövetkezet a kockázatvállalással járó ügyleteinél a következő biztosíték-típusokat különbözteti meg:

- Fő (önálló) biztosítékok
 - Elismert biztosítékok
 - Nem elismert biztosítékok
- Kiegészítő biztosítékok

A kockázatvállalásokhoz kapcsolódó, illetve előírható jogi biztosítékok fajtái az alábbiak

A.) Dologi biztosítékok:

- Zálogjog dolgokon
 - = jelzálogjog
 - ingatlanon,
 - ingóságon,
 - = kézizálogjog:
 - ingóságon,
- Vagyont terhelő zálogjog,
- Zálogjog jogokon és követelésen,

Keretbiztosítéki zálogjog egyaránt kiköthető ingó, ingatlan és vagyont terhelő zálogjog esetén.

- Közraktári jegy zálogjegyének a zálogjogosultra történő forgatásával alapítható, a közraktárban elhelyezett árukra fennálló zálogjog.
- Óvadék
- Opció

B.) Személyi biztosítékok:

- Bankgarancia és egyéb garancia
- Kezesség
 - = egyszerű kezesség
 - = készfizető kezesség:

C.) Egyéb biztosítékok:

- Engedményezés:
- Nemteljesítés esetére fedezet nyújtó életbiztosítási kötvény, vagy szerződés, melynek kedvezményezettje a Takarékszövetkezet

A fedezetek vonatkozásában megkülönböztetünk a hitelezési kockázat kezeléséről és a tőkekövetelményről szóló 196/2007. (VII.30.) Korm. rendelet által a standard módszert használó hitelintézetekre vonatkozó, tőkekövetelmény szempontjából befolyással bíró fedezeteket. Ezen fedezetek egyrészt a kitettség tőkekövetelmény szempontjából meghatározott súlyát határozzák meg:

- a) ingatlannal fedezett kitettségek,
 - lakóingatlannal fedezett kitettségek
 - egyéb ingatlannal fedezett kitettségek

másrészt a hitelezési kockázat tőkekövetelményét csökkentő tényezők, amelyek a következők lehetnek:

- b) előre rendelkezésre bocsátott fedezetek,
 - pénzügyi biztosítékok – óvadék
 - készpénz
- c) előre nem rendelkezésre bocsátott fedezetek.
 - garancia, készfizető kezesség
 - központi kormányzat viszontgaranciája

A tételek számviteli szempontból való minősítése során a fedezetként figyelembe vehető biztosítékok (ingó és ingatlan vagyontárgyak, immateriális javak), valamint jogi kikötések és szerződések nem feltétlenül felelnek meg a hitelezési kockázat kezeléséről és tőkekövetelményéről szóló kormányrendeletben meghatározott, hitelkockázat-mérséklés során figyelembe vehető hitelkockázati fedezeteknek.

A Takarékszövetkezet üzleti döntéseinél törekszik a tőkekövetelmény csökkentésére lehetőséget adó fedezetek alkalmazására.

5.4. A garanciát nyújtókat és kezességet vállalókat és azok hitelminősítési kategóriáját a hitelezési kockázat kezeléséről és tőkekövetelményéről szóló 196/2007. (VII. 30.) Korm. rendelet (Hkr.) 108. § (1) bekezdése szerinti bontásban, valamint a hitelderivatíva partnerek hitelminősítési kategóriáit A Takarékszövetkezet 2011. évben hitelezéskockázat-mérséklés céljából a Garantiqa Hitelgarancia zRt., valamint az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány által nyújtott garanciák Magyar Állam általi viszont garanciáját fogadta el. A Magyar Állam 2011. évi hitelminősítése: BBB

Hitelderivatívát, mint hitelezési kockázat-mérséklő eszközt a Takarékszövetkezet nem alkalmaz.

5.5. A hitelezésikockázat-mérséklés során felmerülő piaci- vagy hitelezésikockázati koncentrációkkal kapcsolatos információkat

Hitelezésikockázat-mérséklés során nem merült fel piaci-, vagy hitelezésikockázati koncentrációval kapcsolatos lényeges információ.

5.6. Az elismert pénzügyi biztosítékok és más elismert hitelkockázati fedezetek által fedezett, teljes kitettség értéket.

Ezt az információt a Takarékszövetkezet a Hpt. 137/A § 4/b pontja alapján védett információnak minősítette, így annak nyilvánosságra hozatalától tartózkodik.

6. Kereskedési könyv

6.1. Kereskedési könyvben nem szereplő részvények, pozíciók

Takarékszövetkezet **vagyoni érdekeltségei** között tart nyilván részvényeket, amelyek zártkörű pénzügyi intézményben lévő tulajdoni részesedést testesítenek meg 215 millió forint összegben. A tulajdonszerzés hosszú távra, üzleti és stratégiai célból történt. A befektetések minősítése problémamentes, a cégek működése stabil, értékvesztés képzése nem volt indokolt. Az előző évben részvény és egyéb vagyoni érdekeltséget megtestesítő értékpapír értékesítése nem került sor.

6.2. A kereskedési könyvben nem szereplő pozíciók kamatkockázatával kapcsolatos kamatkockázat jellege és az ezzel kapcsolatos értékelési elvek (ideértve a kölcsönök előtörlesztésével és a lejárat nélküli betétekkel kapcsolatos elveket is), valamint a kamatkockázat mérésének gyakorisága

A kamatkockázat a piaci kamatláb változásának a Takarékszövetkezet pénzügyi helyzetére, kamateredményére gyakorolt lehetséges hatása. A kamatkockázat annak a jelenlegi, illetve jövőbeni kockázata, hogy a Takarékszövetkezet nyeresége (közvetve a tőkéje) csökken vagy teljes mértékben elvész a piaci kamatlábak, hozamok szintjének, arányainak változásából eredően.

Kamatkockázat az eszközök és források (mérlegen belüli és mérlegen kívüli) jellemzőinek eltéréséből keletkeznek. A Takarékszövetkezet a lejáratral rendelkező instrumentumok lejárat előtti előtörlesztését, a lejárat nélküli szerződések tartós részét, illetve a betétfelmondást nem modellezi.

A Takarékszövetkezet – a Bázeli Bankfelügyeleti Bizottság ajánlásával összhangban - a Takarékszövetkezet sztenderd kamatláb sokkot feltételező számítás (stressz tesztet) az ún. duration gap elemzés módszertanával végzi. Ez azt jelenti, hogy a Takarékszövetkezet – az arányosság elvét betartva – a kamatsokk eszközértékre gyakorolt hatását (változását) nem közvetlenül a jelenérték számítással számolja ki, hanem egy közelítő módszert alkalmaz.

A duration gap elemzés lényege, hogy a kamatozó eszközöket és forrásokat, valamint a mérlegen kívüli tételek átárazódási sávokba sorolva meg kell határozni minden egyes lejárat sávban a nettó kitettséget (pozíciót), mely nem más, mint az oda eső kamatozó eszközök és források különbsége (más néven gap).

A duration gap alapú módszer esetén a cél az üzleti érték (gazdasági érték) változásának becslése a kamatváltozások (kamatsokk) hatására, az eszközök és a források értékében bekövetkező változásból levezetve.

A kamatkockázat mérése havi gyakorisággal történik.

6.3. A bevétel, az üzleti érték vagy a kamatkockázat kezelése során a hirtelen és váratlan kamatláb-változás hatásának mérésére alkalmazott mutató alakulását, devizanem szerinti bontásban

A kamatkockázat kezelése során a hirtelen és váratlan kamatláb-változás hatásának mérésére vonatkozó mutatószámokat és azok alakulását a Takarékszövetkezet a Hpt. 137/A § 4/b pontja alapján védett információnak minősítette.

7. Értékpapírosítás

Takarékszövetkezet nem számol értékpapírosításra tőkekövetelményt, így nincs nyilvánosságra hozandó információ.

8. Partnerkockázat kezelése

A takarékszövetkezet nem rendelkezik származtatott ügylettel, így nincs nyilvánosságra hozandó információ.

9. Működési kockázat

Működési kockázat – A Hpt. 76/J. § (1) bekezdése alapján a nem megfelelő belső folyamatok és rendszerek, külső események vagy a személyek nem megfelelő feladatellátása miatt felmerülő, illetőleg jogszabály, szerződés vagy belső szabályzatban rögzített eljárás megsértése vagy nem teljesítése miatt keletkező, a hitelintézet eredményét és szavatoló tőkéjét érintő veszteség kockázata. A működési kockázat szabályozás szerinti meghatározása nem tartalmazza sem a reputációs (hírnév) kockázatot, sem az üzleti/stratégiai kockázatot.

A Takarékszövetkezet működési kockázati profilját és a működési kockázatkezelés céljait szem előtt tartva a működési kockázat annak a kockázata, hogy a Takarékszövetkezetet közvetlen vagy közvetett pénzügyi veszteség, illetve a jó hírnevét, vagy az üzletmenet folytonosságát fenyegető, jelentős kár éri a következő egy vagy több ok miatt

- a belső folyamatok,
 - ügynöki tevékenységek,
 - kiszervezett tevékenységek,
 - rendszerek
- nem megfelelő vagy hibás működése miatt,

- az alkalmazottak,
- ügynökök,
- más személyek

nem megfelelő, szakmailag helytelen tevékenysége, rossz szándékú vagy hanyag cselekedetéből fakadóan, illetve

- a Takarékszövetkezeten kívüli külső, a piaci változásokhoz nem sorolható események kapcsán.

A Takarékszövetkezet a működési kockázat szabályozás által meghatározott tőkekövetelményét és a működési kockázat belső tőkeszükségletét is a Hpt. 76/J §. (1) bekezdés a) pontjában és az Mkr. 3.

§-ában meghatározott alapmutató módszere szerint számítja, amely nem mutatja a Takarékszövetkezet tényleges működési kockázatát.

A működési kockázat alapmutató módszere szerinti tőkekövetelmény számítás elve azon alapul, hogy a működési kockázat a tevékenység méretével egyenes arányban növekszik, és a tevékenység mérete az irányadó mutatóval jól jellemezhető.

Az alapmutató módszere szerinti tőkeszámításhoz a Takarékszövetkezetnek az eredménykimutatás alapján kell kiszámolnia az irányadó mutatót az alábbiak szerint:

- a kapott kamat és kamat jellegű bevétel, valamint a fizetett kamat és kamat jellegű ráfordítás különbözete, és
- a bevételek forgatási célú részvényekből, részesedésekből (osztalékok, részesedések), kapott (járó) jutalék- és díjbevételek, pénzügyi műveletek nettó nyeresége és egyéb bevételek üzleti tevékenységből, valamint a fizetett (fizetendő) jutalék- és díjráfordítások, pénzügyi műveletek nettó veszteség különbözete
összegének hároméves számtani átlaga.

A számítást a megelőző három üzleti év könyvvizsgáló által hitelesített éves beszámolója alapján kell elvégezni.

Az irányadó mutató számítása során csak a pozitív előjelű összeget lehet figyelembe venni. Ha az összeg egy év vonatkozásában negatív vagy nulla, akkor a fennmaradó két évhez tartozó pozitív összegek számtani átlagát kell figyelembe venni. Ha az összeg két év vonatkozásában negatív vagy nulla, akkor kizárólag annak az évnek az adatát kell figyelembe venni, amelynek esetében az összeg pozitív.

A számítások során nem vehető figyelembe:

- az értékvesztéssel, értékvesztés visszairással, céltartalék képzéssel vagy céltartalék-felhasználással kapcsolatos ráfordítás és bevétel,
- az általános igazgatási költség,
- a kereskedési könyv részét nem képező tételek – ide nem értve a devizát – eladásából realizált bevétel, a pénzügyi műveletek nettó nyereségében és a pénzügyi műveletek nettó veszteségében szereplő eredmény, az egyéb bevételek között szereplő üzleti tevékenységből származó bevétel,
- az egyéb bevételek üzleti tevékenység között szereplő, biztosítási események miatti kártérítésből származó bevétel.

A Takarékszövetkezet működési kockázatának tőkekövetelménye az előbbieket szerint számított irányadó mutató tizenöt százaléka.

Gyömrő, 2012. március 23.

Boris Jánosné
Elnök ügyvezető

Csoltkó Endréné
Ügyvezető igazgató